

SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

2013 m. birželio 11 d.

dėl Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų tinkamumo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB

(pranešta dokumentu Nr. C(2013) 3402)

(Tekstas svarbus EEE)

(2013/280/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinančią Tarybos direktyvą 84/253/EEB ⁽¹⁾, ypač į jos 47 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą,

pasikonsultavusi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

kadangi:

- (1) pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 1 dalį ir 53 straipsnį atlikdamos teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių tikrinimus ar tyrimus, valstybių narių kompetentingos institucijos gali leisti perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus trečiosios šalies kompetentingoms institucijoms tik jeigu Komisija pripažino šias institucijas tinkamomis bei šios institucijos ir susijusios valstybių narių kompetentingos institucijos yra sudariusios abipusio pabrėžimo principu paremtus darbo susitarimus. Todėl reikia nustatyti, kurios trečiųjų šalių kompetentingos institucijos yra tinkamos, kad galėtų perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus trečiųjų šalių kompetentingoms institucijoms;
- (2) audito darbo dokumentų arba kitų dokumentų, kuriuos turi teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės, perdavimas trečiosios šalies kompetentingoms institucijoms išreiškia esminius visuomenės interesus, susijusius su nepriklausomos viešosios priežiūros vykdymu. Atitinkamai valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų perduoti tokius dokumentus tik tam,

kad susijusios trečiosios šalies kompetentingos institucijos galėtų vykdyti auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo ir tyrimų funkcijas. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad dvišaliuose darbo susitarimuose, kuriais remiantis jų kompetentingos institucijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingos institucijos gali viena kitai perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus, būtų numatytos tinkamos asmens duomenų, taip pat su įmonėmis, kuriose atliekamas finansinių ataskaitų auditas, ir su tokių įmonių auditoriais susijusių ir tuose dokumentuose esančių profesinių paslapčių ir neskelbtinos komercinės informacijos, apsaugos priemonės. Trečiosios šalies kompetentingos institucijos darbuotojams arba buvusiems darbuotojams, kuriems pateikiama ta informacija, taikomi profesinės paslapties saugojimo įpareigojimai;

- (3) nepažeidžiant Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 4 dalies, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo ir tyrimų funkcijų vykdymo tikslais valstybių narių auditorių ar audito įmonių ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų ryšiai būtų palaikomi per atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas;
- (4) išimtinėmis aplinkybėmis, kai būtina užtikrinti veiksmingą priežiūrą, valstybės narės gali sutikti, kad būtų atliekami bendri tikrinimai. Valstybės narės gali sutikti, kad bendradarbiavimas su Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingomis institucijomis vyktų bendrų tikrinimų forma arba per stebėtojus, kurie neturėtų įgaliojimų atlikti tikrinimų ar tyrimų ir negalėtų naudotis konfidencialiais teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimais audito darbo dokumentais arba kitais dokumentais. Toks bendradarbiavimas visada turėtų vykti pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 2 dalyje ir šiame sprendime nustatytas sąlygas, ypač dėl suverenumo, konfidencialumo ir abipusio pabrėžimo. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kuriems jų kompetentingų institucijų ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnį Sąjungoje atliekamiems bendriems tikrinimams vadovautų atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija;

⁽¹⁾ OL L 157, 2006 6 9, p. 87.

- (5) 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ taikoma pagal šią direktyvą atliekamam asmens duomenų tvarkymui. Taigi, kai teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimų audito dokumentų arba kitų dokumentų perdavimas Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingoms institucijoms yra susijęs su asmens duomenų atskleidimu, jis visada turėtų būti vykdomas laikantis Direktyvos 95/46/EB nuostatų. Valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamas perduotų asmens duomenų apsaugos priemones, visų pirma, savo kompetentingų institucijų ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų privalomais susitarimais pagal Direktyvos 95/46/EB IV skyrių, kad Jungtinių Valstijų kompetentingos institucijos toliau neatskleistų asmens duomenų, esančių perduotuose teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimuose audito darbo dokumentuose arba kituose dokumentuose, be išankstinio atitinkamų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimo;
- (6) trečiosios šalies kompetentingų institucijų tinkamumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į Direktyvos 2006/43/EB 36 straipsnyje nustatytus bendradarbiavimo reikalavimus arba į iš esmės lygiaverčius veiklos rezultatus. Visų pirma tinkamumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų kompetenciją, jų taikomas apsaugos nuo profesinės paslapties ir konfidencialumo taisyklių pažeidimo priemones ir gebėjimą laikantis savo įstatymų ir kitų teisės aktų bendradarbiauti su valstybių narių kompetentingomis institucijomis;
- (7) kadangi Sąjungos auditoriams ir audito įmonėms, kurios yra išleidusios vertybinių popierių Jungtinėse Amerikos Valstijose arba kurios sudaro grupę, skelbiančią teisės aktų nustatytas konsoliduotąsias finansines ataskaitas šioje šalyje, taikomi Jungtinių Amerikos Valstijų įstatymai, turėtų būti nuspręsta, ar valstybių narių kompetentingos institucijos gali perduoti teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingoms institucijoms tik tam, kad jos galėtų vykdyti auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo ir tyrimų funkcijas;
- (8) vadovaujantis Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsniu buvo įvertintas Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų tinkamumas. Šiais vertinimais turėtų būti pagrįsti sprendimai dėl Jungtinių Amerikos Valstijų institucijų tinkamumo;
- (9) Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių popierių ir biržos komisija yra kompetentinga vykdyti auditorių ir audito įmonių tyrimą; šis sprendimas turėtų apimti tik Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių popierių ir biržos komisijos gebėjimą vykdyti auditorių ir audito įmonių tyrimą. Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių popierių ir biržos komisija įgyvendina tinkamas apsaugos priemones, kuriomis draudžiama jos dabartiniais arba buvusiems darbuotojams atskleisti konfidencialią informaciją kokiai nors trečiajai šaliai arba valdžios institucijai ir kuriomis nustatomos poveikio priemonės už tokio draudimo nesilaikymą. Ji naudotų perduotus teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus tik tam, kad būtų galima vykdyti auditorių ir audito įmonių tyrimus. Pagal Jungtinių Amerikos Valstijų įstatymus ir kitus teisės aktus Vertybinių popierių ir biržos komisija gali perduoti Jungtinių Valstijų auditorių arba audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus, susijusius su tų auditorių ar audito įmonių tyrimais, bet kurios valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Todėl Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių popierių ir biržos komisija turėtų būti pripažinta tinkama pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 1 dalį;
- (10) Jungtinių Amerikos Valstijų valstybinių bendrovių apskaitos priežiūros valdyba yra kompetentinga vykdyti auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo ir tyrimo funkcijas. Ji įgyvendina tinkamas apsaugos priemones, kuriomis draudžiama jos dabartiniais arba buvusiems darbuotojams atskleisti konfidencialią informaciją kokiai nors trečiajai šaliai arba institucijai ir kuriomis nustatomos poveikio priemonės už tokio draudimo nesilaikymą. Ji naudotų perduotus teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus tik tam, kad būtų galima vykdyti auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo ir tyrimo funkcijas. Pagal Jungtinių Amerikos Valstijų įstatymus ir kitus teisės aktus ji gali perduoti Jungtinių Valstijų auditorių arba audito įmonių audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus bet kurios valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Todėl Jungtinių Amerikos Valstijų valstybinių bendrovių apskaitos priežiūros valdyba turėtų būti pripažinta tinkama pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 1 dalį;
- (11) teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimų audito darbo dokumentų ar kitų dokumentų perdavimas turėtų apimti pagal šį sprendimą pripažintoms tinkamomis institucijoms suteikiamą galimybę susipažinti su teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimais audito darbo dokumentais ar kitais dokumentais arba jų perdavimą šioms institucijoms, iš anksto gavus valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimą, ir valstybių narių kompetentingų institucijų toms institucijoms suteikiamą galimybę susipažinti su tokiais dokumentais arba jų perdavimą toms institucijoms. Dėl to, atliekant tikrinimus ar tyrimus, teisės aktų nustatyta auditą atliekančioms auditoriams ir audito įmonėms turėtų būti draudžiama suteikti toms institucijoms galimybę susipažinti su teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimais audito darbo dokumentais ar kitais dokumentais arba juos perduoti toms institucijoms kitokiomis sąlygomis negu nustatytos šiame sprendime

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

ir Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnyje, pavyzdžiui, remiantis teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus, audito įmonių ar kliento įmonės sutikimu;

- (12) šis sprendimas neturėtų turėti poveikio 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičiančios Direktyvą 2001/34/EB⁽¹⁾, 25 straipsnio 4 dalyje minimiems bendradarbiavimo susitarimams;
- (13) šis sprendimas priimamas atsižvelgiant į Komisijos įgyvendinimo sprendimą 2013/281/ES⁽²⁾ dėl Jungtinių Amerikos Valstijų auditoriams ir audito subjektams taikomos viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo, tyrimo tinkamumo ir sankcijų sistemos, todėl šiuo sprendimu neturėtų būti užkirstas kelias bet kokiems galutiniams tinkamumo sprendimams, kuriuos gali priimti Komisija pagal Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 2 dalį;
- (14) galutinis bendradarbiavimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis audito priežiūros srityje tikslas – įgyti abipusį pasitikėjimą viena kitos priežiūros sistemomis, kurias taikant teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimi audito darbo dokumentai ar kiti dokumentai būtų perduodami tik išimtiniais atvejais; Abipusis pasitikėjimas būtų pagrįstas Sąjungos ir Jungtinių Valstijų auditorių priežiūros sistemų lygiavertiškumu;
- (15) Jungtinių Amerikos Valstijų valstybinių bendrovių apskaitos priežiūros valdyba ketina dar kartą įvertinti valstybių narių auditorių priežiūros sistemas, prieš nusprendama pasitikėti jų kompetentingų institucijų atlikta priežiūra. Todėl valstybių narių kompetentingų institucijų ir Jungtinių Amerikos Valstijų valstybinių bendrovių apskaitos priežiūros valdybos ir Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių popierių ir biržos komisijos bendradarbiavimo mechanizmas turėtų būti peržiūrėtas, kad būtų įvertinta pažanga, padaryta siekiant įgyti abipusį pasitikėjimą priežiūros sistemomis. Dėl šių priežasčių šio sprendimo taikymo trukmė turėtų būti ribota;
- (16) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2006/43/EB 48 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Jungtinių Amerikos Valstijų valstybinių bendrovių apskaitos priežiūros valdyba ir Jungtinių Amerikos Valstijų vertybinių

popierių ir biržos komisija yra laikomos tinkamomis pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

1. Atliekant teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių tikrinimus ar tyrimus, teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimi audito darbo dokumentai arba kiti dokumentai perduodami tik prieš tai gavus atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos sutikimą arba atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija pati perduoda tuos dokumentus.

2. Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimi audito darbo dokumentai arba kiti dokumentai negali būti perduodami jokiais kitais, išskyrus auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, išorės kokybės užtikrinimo arba tyrimų funkcijų vykdymo tikslais.

3. Kai teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus turi tik teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ar audito įmonės, registruoti kitoje valstybėje narėje negu ta, kurioje registruotas grupės auditorius, kurio kompetentinga institucija yra gavusi prašymą iš kurios nors iš 1 straipsnyje nurodytų institucijų, tokie dokumentai perduodami susijusios trečiosios šalies kompetentingai institucijai tik tuomet, jeigu pirmosios valstybės narės kompetentinga institucija yra davusi aiškų sutikimą tuos dokumentus perduoti.

4. Valstybės narės užtikrina, kad dvišaliuose darbo susitarimuose, kuriais remiantis jų kompetentingos institucijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingos institucijos gali viena kitai perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimus audito darbo dokumentus arba kitus dokumentus, būtų numatytos tinkamos asmens duomenų, taip pat su įmonėmis, kuriose atliekamas finansinių ataskaitų auditas, ir su tokių įmonių auditoriais susijusių ir tuose dokumentuose esančių profesinių paslapčių ir neskelbtinos komercinės informacijos, apsaugos priemonės.

5. Nedarant poveikio Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnio 4 daliai, valstybės narės užtikrina, kad auditorių ir audito įmonių viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo ir tyrimų funkcijų vykdymo tikslais dvišaliuose darbo susitarimuose, kuriais remiantis jų kompetentingos institucijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingos institucijos gali viena kitai perduoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių turimus audito darbo dokumentus ar kitus dokumentus, būtų numatyta, kad valstybių narių auditorių ar audito įmonių ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų ryšiai būtų palaikomi per atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas.

⁽¹⁾ OL L 390, 2004 12 31, p. 38.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 8.

6. Valstybės narės gali sutikti, kad bendri tikrinimai būtų atliekami tik kai būtina. Jos užtikrina, kad bet kuriems jų kompetentingų institucijų ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų pagal Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnį valstybių narių teritorijoje atliekamiems bendriems tikrinimams paprastai vadovautų atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija.

7. Valstybės narės užtikrina, kad bet kuris jų kompetentingų institucijų ir Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų dvišalis darbo susitarimas atitinka šiame straipsnyje nustatytas bendradarbiavimo sąlygas.

3 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. iki 2016 m. liepos 31 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2013 m. birželio 11 d.

Komisijos vardu

Michel BARNIER

Komisijos narys
